

Handledning ur ett KBT-perspektiv

SWABAS årsmöte: 2013-03-15

Sandra Bates, leg. psykolog, leg. psykoterapeut
Handledare i kognitiv beteendeterapi

“

Visdom är en kärleksaffär med
frågor. Kunskap är en
kärleksaffär med svar.

Julio Olalla, född 1945 i Santiago de Chile

Dagens frågor:

- ▶ Hur ser KBT handledning ut?
- ▶ Vad kan ett beteendeanalytiskt perspektiv tillföra?
- ▶ Vilka hinder kan uppstå?
- ▶ Vilka fördelar finns:
  - ▶ För handledare?
  - ▶ För deltagare?
  - ▶ För klienter?

Hur ser KBT handledning ut?

Att gå i handledning

- ▶ Utbildningshandledning
  - ▶ Nivå, format
  - ▶ Profession
  - ▶ Typ av klienter
- ▶ Verksamhetshandledning
  - ▶ Organisation
  - ▶ Grupp/Individuellt

Att vara handledare

- ▶ Utbildningshandledning
  - ▶ Egna erfarenheter
  - ▶ Handledarutbildning
  - ▶ Kursledning (krav, stöd, m.m.)
- ▶ Verksamhetshandledning
  - ▶ Beställare/Önskemål
  - ▶ Kompetens bland deltagare

Grundläggande beteendeanalytiska begrepp

- ▶ 1. Inlärningspsykologiska begrepp (respondent, operant, m.m.)
- ▶ 2. Kontextens betydelse
- ▶ 3. Operationalisering
- ▶ 4. Funktionella samband
- ▶ 5. Baslinje ----- målbeteende
- ▶ 6. Regelbunden återkoppling/utvärdering
- ▶ 7. Vidmakthållande av nya beteende
- ▶ 8.
- ▶ 9.
- ▶ 10.

”Att leva som man lär.....”

”Practice what you preach”

The Pardoners Tale (Geoffrey Chaucer, 1380)

Vilka begrepp används i KBT handledning?

I behandlingsarbete

- ▶ 1. Inlärningspsykologiska begrepp (respondent, operant, m.m.)
- ▶ 2. Kontextens betydelse
- ▶ 3. Operationalisering
- ▶ 4. Funktionella samband
- ▶ 5. Baslinje ----- målbeteende
- ▶ 6. Regelbunden återkoppling/utvärdering
- ▶ 7. Vidmakthållande av nya beteende
- ▶ 8.
- ▶ 9.
- ▶ 10.

I KBT handledning

Vad kan hindra användning av ett beteendeanalytiskt perspektiv?

- ▶ Okunskap
- ▶ Konkurrerande förstärkningskontingenser
  - ▶ För handledare
  - ▶ För kandidater
- ▶ Strukturella hinder
- ▶ Annat?

Att öka användning av ett beteendeanalytiskt perspektiv

Hinder

- ▶ Okunskap
- ▶ Konkurrerande förstärkningskontingenser
  - ▶ För handledare
  - ▶ För kandidater
- ▶ Strukturella hinder
- ▶ Annat?

Åtgärder

Tänkbara vinster med ökad användning av ett beteendeanalytiskt perspektiv

- ▶ För de handledda?
  - ▶ Ökad tolerans för respondentiska reaktioner
  - ▶ Aktivt ställningstagande till olika alternativa R, (i terapi och i handledning) utifrån korta och långsiktiga konsekvenser
  - ▶ Tydliga målbeteenden :stegvis måluppfyllelse
  - ▶ Korrektiv återkoppling
- ▶ För handledaren?
  - ▶ Ökad medvetenhet om deltagares (och egna) respondentiska reaktioner
  - ▶ Lättare att prioritera olika alternativa beteenden utifrån vilka S^D och S^R som handledare har kontroll över
  - ▶Handledningssessioner kan användas till modell inlärning, stegvis träning och återkoppling
- ▶ För utbildningar och verksamhet →?